

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В.Л. Шаран

Ініціали та прізвище

14 вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Античні образи та мотиви у зарубіжній літературі

Назва

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальності	035 Філологія (Література зарубіжних країн)
Освітньо-наукова програма	Філологія (Література зарубіжних країн)
Статус дисципліни	вибіркова
Факультет	філологічний
Кафедра	світової літератури та славістики
Мова навчання	українська

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин							Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття						Курсова робота	Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота			
Очна	1	2	90/3	30	14	—	16	—	60	—	+	—
Зочна	1	2	90/3	8	4	—	4	—	82	—	+	—

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії» (240 кредитів ЄКТС)

Розробник: *В.З. Зварич* Зварич В.З., кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено керівником групи забезпечення освітньої програми:
Л.Р.С. Кравченко Кравченко Л.-Р.С., доктор філологічних наук, професор.

Схвалено на засіданні кафедри світової літератури та славістики
Протокол № 5 від 28.05. 2019 р.

Завідувач кафедри *Л.Р.С. Кравченко* Кравченко Л.-Р.С.
Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету.
Протокол № 5 від 30.05. 2019 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.
Протокол № 4 від 14.09. 2019 р.

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ – поглибити базові знання аспірантів про провідні літературні напрями і течії у світовій літературі, історію антикознавства в Україні й світі, розвинути здатність до інтерпретаційного плюралізму у взаємозв'язку філософсько-естетичних й літературних чинників.

Вивчення навчальної дисципліни «Античні образи та мотиви у зарубіжній літературі» передбачає формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти компетентностей:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- вміння формулювати оцінки та версії історичних подій відповідно до загальнолюдських цінностей певного часу та певної групи людей;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу;
- здатність до організації продуктивної самоосвіти та презентації власних професійних здобутків;
- здатність раціонально організовувати власну діяльність та ефективно використовувати час;
- здатність здійснювати наукові дослідження та презентувати його результати;
- здатність до аналізу та критичної оцінки наукової літератури та джерел з історії зарубіжної літератури; інтерпретація та використання отриманої інформації;
- здатність використовувати відповідну термінологію та форми вираження дисципліни в усній та письмових формах;
- володіти базовими знаннями з історії зарубіжної літератури різних історичних епох;
- вміння визначати і застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень літературних явищ новітньої епохи, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.
- оволодіння новими підходами до аналізу літературознавчих явищ;
- здатність застосовувати набуті навички інтерпретації художнього твору у власних наукових дослідженнях.

Програмні результати:

- ґрунтовні знання з проблем інтерпретації античних образів та мотивів у зарубіжній літературі;
- вміння розкривати основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури;
- знання про літературні напрями і течії зарубіжної літератури, розвиток антикознавства в Україні й світі;
- володіння знаннями про методи, прийоми і форми компаративістики;
- знання про переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики;

- здатність простежувати взаємодію національних літератур з античною літературою;
- володіння теоретико-методологічними знаннями з історії національних літератур у контексті світового літературного процесу;
- особливості розвитку античної літератури та її вплив на наступні епохи;
- вміння комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору;
- здатність виявляти специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації у національних літературах;
- володіння технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Античні образи та мотиви у зарубіжній літературі» викладається у 2-му семестрі з опорою на такий курс, як «Філософія як досвід мислення».

Ця дисципліна вивчається у річчці поглиблення, систематизації знань аспірантів з попередніх періодів історії світової літератури (від Середньовіччя до ХХІ ст.), розвитку компетенцій і навичок літературного аналізу та інтерпретації художнього тексту.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни аспірант зможе здобути:

- ґрунтовні знання з проблем інтепретації античних образів та мотивів у зарубіжній літературі;
- вміння розкривати основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури;
- знання про літературні напрями і течії зарубіжної літератури, розвиток антикознавства в Україні й світі;
- володіння знаннями про методи, прийоми і форми компаративістики;
- знання про переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики;
- здатність простежувати взаємодію національних літератур з античною літературою;
- володіння теоретико-методологічними знаннями з історії національних літератур у контексті світового літературного процесу;
- особливості розвитку античної літератури та її вплив на наступні епохи;
- вміння комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору;
- здатність виявляти специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації у національних літературах;

- володіння технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС, згідно очікуваних результатів.

A (90 – 100) (*відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок*): отримує здобувач, який виявив глибокі знання з проблем інтерпретації/трансформації античних образів, мотивів у різних національних літературах; здатний проаналізувати попередні знання з історії як античної, так й зарубіжної літератури з метою їх використання під час ознайомлення з явищами сучасної літератури; розкриває основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури; уміє комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору; розрізняє переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики; визначає специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації в національних літературах; володіє технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

B (82 – 89) (*вище середнього рівня з кількома помилками*): отримує здобувач, який виявив глибокі знання з проблем інтерпретації/трансформації античних образів, мотивів у різних національних літературах; здатний проаналізувати попередні знання з історії як античної, так і зарубіжної літератури з метою їх використання під час ознайомлення з явищами сучасної літератури; розкриває основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури; уміє комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; розрізняє переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики; визначає специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації в національних літературах; володіє технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

C (75 – 81) (*в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок*): отримує здобувач, який виявив глибокі знання з проблем інтерпретації/трансформації античних образів, мотивів у різних національних літературах; здатний проаналізувати попередні знання з історії як античної, так й зарубіжної літератури з метою їх використання під час ознайомлення з явищами сучасної літератури; розкриває основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури; уміє комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; розрізняє переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики; не завжди правильно визначає специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів,

особливості їх інтерпретації в національних літературах; володіє технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

D (67 – 74) (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання з проблем інтерпретації/трансформації античних образів, мотивів у різних національних літературах; здатний проаналізувати попередні знання з історії як античної, так й зарубіжної літератури з метою їх використання під час ознайомлення з явищами сучасної літератури; розкриває основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури; уміє комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; не розрізняє переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики; не завжди правильно визначає специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації в національних літературах; недостатньо добре володіє технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

E (60 – 66) (*виконання задовольняє мінімальним критеріям*): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання з проблем інтерпретації/трансформації античних образів, мотивів у різних національних літературах; не здатний проаналізувати попередні знання з історії як античної, так й зарубіжної літератури з метою їх використання під час ознайомлення з явищами сучасної літератури; не завжди вірно розкриває основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури; не уміє комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; не розрізняє переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики; не завжди правильно визначає специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації в національних літературах; не володіє технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

FX (35 – 59) (*з можливістю повторного складання*): отримує здобувач, який виявив слабкі знання з проблем інтерпретації/трансформації античних образів, мотивів у різних національних літературах; не здатний проаналізувати попередні знання з історії як античної, так й зарубіжної літератури з метою їх використання під час ознайомлення з явищами сучасної літератури; не вірно розкриває основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури; не уміє комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору; не розрізняє переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики; не завжди правильно визначає специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації в національних літературах; не володіє технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

F (0 – 34): отримує здобувач, який абсолютно не знає специфіки проблем інтерпретації/трансформації античних образів, мотивів у різних національних літературах; не здатний проаналізувати попередні знання з історії як античної, так й зарубіжної літератури з метою їх використання під час ознайомлення з явищами сучасної літератури; не вірно розкриває основні етапи/періоди розвитку зарубіжної літератури; не уміє комплексно та системно аналізувати традиційні образи та мотиви на різних рівнях художнього твору; не розрізняє переклади, впливи, наслідування, рецепцію як предмет компаративістики; не правильно визначає специфіку та закономірності функціонування античних образів, мотивів, особливості їх інтерпретації в національних літературах; не володіє технікою зіставлення близьких мотивів у різних національних літературах.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- відповіді на практичних заняттях;
- контрольна робота;
- співбесіда;
- залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Антична література – матриця, джерело світової літератури. Міфологія як особлива стадія художнього осмислення світу, спроба пояснити світ і людину. Міфи і твори античних митців як скарбниця традиційних образів світової літератури і культури (Прометей, Кассандра, Орфей, Навсікая, Медея, Пігмаліон, Одисей та ін.). Поняття «традиційний образ», «традиційний сюжет». Проблема «традиція – новаторство» у літературознавстві.

Розділ 2. Античні образи та сюжети у середньовічній літературі. Антична художня спадщина, її роль у становленні та розвитку латиномовної середньовічної літератури. Латина – об'єднуюча ланка між античною та середньовічною літературою. Трансформація античних міфологічних сюжетів у латинських поемах («Олесандреїда» Вальтера Шатильонського та ін.). Античний цикл лицарських романів. Традиції античного роману і середньовічний лицарський роман.

Розділ 3. Античність й епоха Відродження. Ідейно-філософські засади культури Відродження (антропоцентризм, культ античності, християнська мораль). Синтез античної й християнської культур у поемі «Божественна комедія» А.Данте. Античні образи у поемі. Антична культура й творчість та наукова діяльність Ф.Петрарки. Роль античної традиції у французькій літературі доби Відродження («Плеяда», П.Ронсар). Твори Овідія і Плутарха як джерело сюжетів для В. Шекспіра. Цикл «римських» трагедій англійського драматурга. Антична тема року й долі людини у трагедіях В. Шекспіра. Трагізм «античних» героїв Шекспіра (Брут, Антоній, Коріолан).

Розділ 4. Естетика французького класицизму й античність. Нікола Буало і його «Поетичне мистецтво». Антична культура як взірць для французького мистецтва XVII ст. Античні поетики (Арістотель, Горацій) й естетика французького класицизму. Н. Буало про значення античної культури для французької літератури. Антична й класицистична трагедії: спільне й відмінне. Декоративність античного сюжету в трагедіях Расіна, Корнеля.

Розділ 5. Романтична інтерпретація античних образів та мотивів (Ф. Гельдерлін, П.Б. Шеллі, Д. Кітс, Г. Кляйст). Романтична концепція мистецтва. Міф як універсальна форма художнього мислення романтиків. Романтична інтерпретація міфу у поезії Гельдерліна, П.Б. Шеллі, Д. Кітса, Кляйста. Поетика трагедії «Смерть Емпедокла» Гельдерліна. Пантеїзм комедії «Амфітріон» Кляйста. Філософська символіка античних образів у поезії П.Б. Шеллі («Гімн Аполлонові», «Гімн Панові», «Аретуза», «Адонаїс»). Античний світ у поемах «Еллада», «Звільнений Прометей» П.Б.Шеллі.

Розділ 6. Античний міф і література XX ст. Проблема міфу у західноєвропейській літературі XX ст. Міфологізм в літературі й літературознавстві. Концепції Дж.Фрезера й К.Г.Юнга та міфологічна критика (Н. Фрай, Е.Б. Тейлор, Е. Ленг, Е. Чемберс та ін.). Різні види міфологізацій у зарубіжній літературі XX ст. Роман XX ст. й міф. Трансформація міфологічних образів, сюжетів у драмі XX ст.

Розділ 7. Рецепція античних образів та сюжетів у творчій практиці постмодерністів (Дж. Апдайк, Дж. Фаулз, У. Еко, К. Рансмайр). Постмодернізм як феномен західноєвропейської культури у літературній критиці та філософії ((Ж.Дерріда, Юлія Крістева, Ж.Ф. Ліотар, М. Фуко, Ж. Бодріяр та ін.). Гіперрецептивність як важлива ознака літератури постмодернізму. Особливості трансформації античних образів, сюжетів у творах Д. Апдайка («Кентавр»), Дж. Фаулза («Маг»), У. Еко («Ім'я троянди»). Авторська інтерпретація античності у романі «Останній світ» К. Рансмайра.

Перелік тем практичних занять

- Образ Антонія в Шекспіра і Плутарха на матеріалі трагедії «Антоній і Клеопатра»).
- «Іполіт» Евріпіда і «Федра» Расіна: порівняльний аналіз.
- Античні образи та мотиви у творчості Ф. Шіллера.
- Образ Іфігенії у світовій літературі (Евріпід, Гете, Леся Українка).
- «Амфітріон» Плавта, Мольєра, Кляйста.
- Романтичне осмислення міфологічних образів у поезії П.Б. Шеллі.
- Поетична трансформація античних образів, мотивів у збірці «Трофеї» Ж.М. де Ередіа
- Міф про Ореста і його авторська інтерпретація у п'єсі «Мухи» Ж.П. Сартра.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота аспіранта з дисципліни містить: прочитання літературних творів; опрацювання літературознавчих та науково-критичних праць; виконання завдань згідно з переліком компетенцій, що формуються у межах кожної теми навчальної програми; підготовку до підсумкової контрольної роботи; підготовку до семестрового заліку.

- У чому новизна трактування античних образів у «римських» трагедіях В.Шекспіра? Підготувати презентацію з даного питання.
- Проінтерпретувати основні античні образи, мотиви поезії Ф. Гельдерліна (на прикладі п'яти обраних поезій).
- Визначити серед античних образів у творах Дж. Г. Байрона найбільш трагічний. Аргументувати свій вибір.
- Охарактеризувати образ Прометея у поемі «Звільнений Прометей» П.Б. Шеллі у контексті світової літературної прометіани..
- Розкрити своєрідність інтепретації античного сюжету в драмі «Пігмаліон» Б. Шоу.
- Конкретизувати основні античні мотиви поезії Г. Гайне (на прикладі п'яти обраних поезій). Підготувати презентацію з даного питання.
- Підготувати ессе/презентацію на тему «Особливості інтепретації античного образу/мотиву у постмодерністському творі» (один твір за вибором).

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засвоєння аспірантами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, відповідей на практичних заняттях, перевірки підсумкової контрольної роботи.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Поточна успішність			Залік
Відповіді на практичних заняттях	Підсумкова контрольна робота	Співбесіда за прочитаними творами	
40	35	25	100

Поточна успішність (max=100) складається з балів, отриманих на *практичних заняттях* (40 балів) (не менше 3 відповідей), *співбесіди* (25 балів) та виконаної *контрольної роботи* (35 балів).

Загальний бал (40 балів) відповідей на практичних заняттях обчислюється за формулою: $A/n \times 8$, де A – сума усіх поточних оцінок за п'ятибальною шкалою, включаючи оцінки «2», n – кількість цих оцінок (не менше трьох), A/n – середня оцінка поточного контролю.

Співбесіда передбачає виявлення рівня обізнаності та розуміння аспірантами художніх текстів, передбачених програмним матеріалом (25 балів).

Контрольна робота (35 балів) передбачає виконання описово-аналітичних завдань з навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів, виділених на оцінку контрольної роботи виводиться шляхом оцінки якості виконаних завдань, що включає: повноту розкриття питання, його практичну спрямованість та можливість застосувати у літературознавчій та педагогічній діяльності.

Отже, сумарна кількість балів з дисципліни загалом становить 100 балів. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Залік за талоном № 2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою з урахуванням обсягу усього програмного матеріалу.

Список творів, які необхідно прочитати до співбесіди

1. Плутарх. «Порівняльні життєписи» (Юлій Цезар, Коріолан, Брут).
2. Софокл. «Антігона».
3. Евріпід. «Іпполіт», «Іфігенія в Авліді».
4. Плавт. «Амфітріон».
5. Данте А. «Божественна комедія» (ч.1. «Пекло»).
6. Шекспір В. «Антоній і Клеопатра», «Юлій Цезар», «Коріолан».
7. Расін. «Федра».
8. Буало Н. «Поетичне мистецтво».
9. Шіллер Ф. «Боги Греції», «Полікратів перстень», «Івікові журавлі».
10. Гете Й.В. «Іфігенія в Тавриді».
11. Леся Українка. «Іфігенія в Тавриді».
12. Мольєр. «Амфітріон».
13. Кляйст Г. «Амфітріон» .
14. Шеллі П.Б. Поеми «Еллада», «Звільнений Прометей», вірші «Аретуза», «Гімн Аполлонові», «Гімн Панові», «Адонаїс».
15. Б.Шоу. «Пігмаліон».
16. Ередіа Ж.М. Збірка «Трофеї».
17. Сартр Ж.П. «Мухи».
18. Ануй Ж. «Антігона», «Еврідіка», «Медея» (одну драму за вибором).
19. Ю.О'Ніл. «Траур личить Електрі».
20. Жіроду Ж. «Троянської війни не буде», «Електра».
21. Джойс Дж. «Улісс».
22. Апдайк Дж. «Кентавр».
23. Фаулз Дж. «Маг».
24. Камю А. «Калігула», «Міф про Сізіфа».
25. Еко У. «Ім'я троянди».
26. Рансмайр К. «Останній світ».

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійний проектор, мультимедійні презентації до лекційного матеріалу, аудіо- та відео-реєстрації програмних літературних текстів та їх екранізацій.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Кун М. А. Легенди та міфи стародавньої Греції. – Тернопіль: АТ «Тарнекс», 1993. – 416 с.
2. Підлісна Г.Н. Антична література./ Г.Н. Підлісна. – К.:Вища школа, 1992. – 255 с.
3. Словник античної міфології /Укл.І.Козовик, О.Пономарів.– К.:Наукова думка, 1989.–240 с.
4. Тронський І.М. Історія античної літератури.- К.: Рад. школа, 1954.– 583 с.
5. Античность и современность / Ред. кол: М. Б. Грабарь-Пассек, М. Л. Гаспаров, Т. И. Кузнецова. – М.: Наука, 1972. – 504 с.
6. Грабарь-Пассек М.Е. Античные сюжеты и формы в западноевропейской литературе. – М.: Наука, 1966. – 320 с.
7. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. –К.: Центр учбової літератури, 2008.– 274 с.
8. Історія зарубіжної літератури ХХ ст: навчальний посібник / В Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко ; за ред.: В. І.Кузьменко . – Київ : Академвидав, 2010 . – 494с.

Додаткова

1. Аверинцев С.С. Образ античности в западно-европейской культуре XX века// Образ античности в западноевропейской культуре XX в. // Новое в современной классической филологии. – М.: Наука, 1979. – С. 5– 40.
2. Аверинцев С.С. Плутарх и античная биография. –М.:Издательство: Наука, 1973.– 283 с.
3. Аникст А.А. Шекспир: Ремесло драматурга.– М.:Сов. писатель, 1974.– 607 с.
4. Аникст А.А. Театр эпохи Шекспира.– М.:Искусство, 1965. – 328с.
5. Антична література: Довідник / За ред. С. В. Семчинського. - К.: Либідь, 1993.–320 с.
6. Артамонов С.Д., Гражданская З.Т. История зарубежной литературы XVIII века. – М., – 1960. – 520 с.
7. Берковский Н.Я. Романтизм в Германии. – Л.:Худож. литература, 1973. – 345с.
8. Вільям Шекспір. Наукові дослідження..– Львів, 1964.– 121с.
9. Давиденко Г.І., Величко М.О. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII сторіччя: Навч. Посібник. – К.: Центр учбової л-ри, 2007. – 292 с.
10. Давидов Ю. «Интеллектуальный роман» и философское мифотворчество// Вопросы литературы, 1977. – №9.– С.127-171.
11. Дейч А.И. Судьбы поэтов: Гельдерлин, Клейст, Гейне.– М.:Худож. лит., 1987.– 558 с.

12. Дорошевич А. Миф в литературе XX века // Вопросы литературы, 1970. – №2. – С. 122-140.
13. Дьяконова Н.Я. Английский романтизм: Проблемы эстетики. – М.: Наука, 1978. – 208 с.
14. Енциклопедія постмодернізму. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2003.
15. Затонский Д.В. Модернизм и постмодернизм: мысли об извечном коловращении изящных и не изящных искусств. – М.: АСТ: Фолио, 2000. 256 с.
16. Затонський Д.В. Про модернізм і модерністів. – К.: Дніпро, 1972. – 272 с.
17. Ильин И.П. Постмодернизм. Словарь терминов. – М.: Интрада, 2001. – 384 с.
18. Козловский П. Культура постмодерна. – М.: Республика, 1992. – 238 с.
19. Лосев А. Ф. Античная мифология в ее историческом развитии. – М.: Наука, 1977. – 454 с.
20. Лосев А.Ф. Античная философия истории. – М.: Наука, 1977. – 208 с.
21. Маньковская Н. Эстетика постмодернизма. – СПб.: Алетейя, 2000. – 348 с.
22. Меднікова Г.С. Мистецтво постмодернізму як фактор адаптації особистості. – К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2001. – 240 с.
23. Мелетинский Е. М. Поэтика мифа. – М.: Наука, 1976. – 392 с.
24. Михайлов А. В. Античность как идеал и культурная реальность XVIII– XIX вв. // Античность как тип культуры / [отв. ред. А. Ф. Лосев]. – М.: Наука, 1988. – С. 308–324.
25. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. – 416 с.
26. Нямцу А.Є. Загальнокультурна традиція у світовій літературі. – Чернівці: Рута, 1997. – 223 с.
27. Пригодій С. М. Античність та американський романтизм. – Чернівці: Рута, 2003. – 88 с.
28. Фрейденберг О.М. Миф и литература древности. – М.: Наука, 1978. – 605 с.
29. Чернеет М.Н. и др. История французской литературы. – М., 1965.
30. Элиаде М. Аспекты мифа. М.: Академический проект, 2000. – 223 с.
31. Античность и современность / Ред. кол: М. Б. Грабарь-Пассек, М. Л. Гаспаров, Т. И. Кузнецова. – М.: Наука, 1972. – 504 с.
32. Грабарь-Пассек М. Е. Античные сюжеты и формы в западноевропейской литературе. – М., 1966. – 320 с.
33. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І. Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. – 274 с.
34. Зварич В.З. Антична література. Практикум. – Дрогобич: Посвіт, 2012. – 68 с.
35. Історія зарубіжної літератури XX ст : навчальний посібник / В Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко ; за ред.: В. І. Кузьменко . – Київ : Академвидав, 2010 . – 494 с.
36. Лифшиц М. Мифология древняя и современная. – М.: Искусство, 1980. – 582 с.
37. Мілованова, В. В. Сучасна зарубіжна література (кінець XX – початок XXI століття. – Суми: Вид-во Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 171 с.
38. Нямцу А.Є. Загальнокультурна традиція у світовій літературі. – Чернівці: Рута, 1997. – 223 с.
39. Підлісна Г.Н. Антична література. – К.: Вища школа, 1992. – 255 с.

40. Пригодій С. М. Античність та американський романтизм. – Чернівці: Рута, 2003. – 88 с.
41. Біберова Г. Міф про Клітемнестру в поезії О. Забужко / Г. Біберова // Слово і час. – 2006. – № 6. – С. 53–54.
42. Буслаєва К. Трансформація античних мотивів і образів у творчості Н. Королевої : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. к.ф.н. : 10.01.01 «Українська література» / К. Буслаєва // Дніпропетровський національний університет. – Дніпропетровськ, 2005. – 17 с.
43. Винар С. Комунікативне перекодування міфологічного образу (на прикладі Іфігенії) / С. Винар // Іноземна філологія. – 2010. – Вип. 122. – С. 64–70.
44. Вишневська О. Рецепція античності у творчості неокласиків, акмеїстів і скамандритів: автореф. на здоб. наук. ступ. к.ф.н. : 10.01.05 «Порівняльне літературознавство» / О. Вишневська // Тернопільський державний педагогічний університет ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2001. – 20 с.
45. Гулыга А. Миф и современность. О некоторых аспектах литературного процесса / А. Гулыга // Иностранная литература. – 1984. – № 2. – С. 167–174.
46. Гура Н. Рецепція Античності в німецькій літературі ХХ ст. та її вплив на інтерпретацію міфологеми Іфігенія /Н. Гура// Вісник Маріупольського державного університету – 2010. – № 2 (4). – С. 25–32.
47. Гурдуз А. Міф і міфологічний фактор у літературі / А. Гурдуз // Українська мова та література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 3. – С. 120–126.
48. Гурдуз А. Міфопоетика літературного твору та міфологічна парадигма: теоретичний аспект / А. Гурдуз // Зарубіжна література в школах України. – 2006. – № 6. – С. 57–59.
49. Ліхоманова Н. Постмодерністська рецепція міфу (на матеріалі європейського романного досвіду ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. к.ф.н. : 10.01.06 «Теорія літератури» / Н. Ліхоманова // НАН України, Інститут літератури ім. Т. Шевченка. – К., 2001. – 20 с.
50. Мелетинский Е. Поэтика мифа – М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2010. – 408 с.
51. Папушина В. Рецепція античної міфології в поезії українського і російського символізму (типологічний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. к.ф.н. : 10.01.05 «Українська література» / В. Папушина // Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2006. – 20 с.
52. Поліщук Я. Поліфункціональність міфу в поезії модернізму / Я. Поліщук // Слово і час. – 2001. – № 2. – С. 35–45.
53. Стоян С. Міфологічна традиція в літературній творчості ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. к.ф.н. : спец. 09.00.08 «Естетика» / С. Стоян. – Київський національний університет ім. Т. Шевченка. – 2002. – 18 с.
54. Ліхоманова Н.О. Постмодерністська рецепція міфу (на матеріалі європейського романного досвіду ХХ ст.). – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.06 – Теорія літератури. - Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, Київ, 2001.

55. Ліхоманова Н.О Міфологічна парадигма постмодерністського роману (до проблеми інтертекстуальності) // Питання літературознавства: Науковий збірник. - Чернівці: Рута, 1997. - Випуск 4 (61). - С. 37 - 44.

Інтернет- ресурси

1. <http://ukrcenter.com/Література>
2. <http://www.ae-lib.org.ua>